

ورزش

اما چه شد که کار به اینجا رسید؟

همزمان با تولد فوتبال تیم‌هایی تشکیل شدند که به مرور زمان مورد توجه مردم قرار گرفتند. حال چه بواسطه بازیکنان محبوب که با تکنیک خود مردم را به وجد می‌آوردند و چه بواسطه پیروزی‌ها و افتخاراتی که باعث می‌شد طرفدارانشان بتوانند مقابل طرفداران تیم‌های دیگر به اصطلاح کری بخوانند. این چنین بود که همزمان با وسعت گرفتن دایره توجهات عمومی به فوتبال، نام باشگاه‌ها نیز در حافظه تاریخ این رشته ثبت شد و کار از جایی به بعد به سمتی رفت که دیگران نام باشگاه‌ها بود که به فوتبال و بازیکنان اعتبار می‌داد.

دیگر مردم از نیمه قرن بیستم به بعد طرفدار باشگاه‌ها بودند تا چهره‌ها، و بازیکنان بزرگ جذب تیم‌های بزرگ می‌شدند تا طرفداران بیشتری پیدا کنند.

رفتار با باشگاه‌ها در ایران

اما در ایران و به سنت همیشگی که ما هر پدیده جهانی را می‌گیریم و ایرانی‌ها را می‌کنیم، رفتارمان در قبال باشگاه‌ها با تعریف جهانی تفاوت می‌کند. تعریف جهانی یک باشگاه آن است که اولین و مهم‌ترین چیز در حفظ باشگاه قدمت و پیشینه آن است. امروزه در دنیا می‌بینیم اغلب باشگاه‌های بزرگ و معتبر قدمتی بیش از یک قرن دارند و جشن صد سالگی‌شان را با شکوه هرچه تمام‌تر می‌گیرند. البته باشگاه‌های تازه تأسیس هم هستند که با سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی سعی می‌کنند برای خود طرفدارانی دست و پا کنند اما خرید ستاره‌های بزرگ و کسب جام‌های مختلف دلیلی بر جذب تماشاگر در کوتاه‌مدت نیست و درست به همین دلیل باشگاه منچستر یونایتد - حتی اگر سال‌ها هیچ جامی نبرد و در لیگ قهرمانان هم حاضر نباشد - باز طرفدارانی بیشتر از منچستر سیتی دارد که در دهه اخیر اغلب جام‌های ممکن را برده و ابر قدرتی در همه رقابت‌هاست. جالب آنکه همین باشگاه منچستر سیتی هم عمر کمی ندارد اما به هر حال پیشینه و افتخاراتش کمتر از رقیب همشهری است.

زنده در تاریخ

در این پرونده قرار است مروری داشته باشیم بر تاریخ فوتبال ایران از دریچه باشگاه‌ها. از روزی که باشگاه‌ها به وجود آمدند و فوتبال در کشورمان شکل گرفت تا امروز.

این پرونده شامل دو بخش کلی خواهد بود؛ بخش نخست - باشگاه‌هایی که روزگاری در سطح اول یا دوم فوتبال ایران حضور داشتند و افتخاراتی کسب و بازیکن به تیم‌های ملی می‌دادند. آنهایی که در منطقه جغرافیایی خود طرفداران بی‌شماری هم پیدا کردند اما امروز دیگر اثری از آنها روی نقشه فوتبال ایران نیست و در بخش

پوزش از جامانده‌ها

در هر شهر ایران و با توجه به علاقه‌مندان بی‌شمار فوتبال، تیم‌های بسیاری وجود داشتند که روزگاری مردم را به ورزشگاه‌ها می‌کشاندند و نتایج‌شان مستقیم در زندگی روزمره آدم‌ها تأثیر داشت. از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب این خاک زرخیز پر استعداده، مملو از چنین باشگاه‌هایی است که حالا دیگر جایگاهی در فوتبال ندارند و از آنها تنها یک نام باقی مانده و ما مرور این اسامی را به فرصتی مناسب‌تر واگذار خواهیم کرد. چرا که تعدادشان بسیار زیاد است و این مطلب تنها شامل شش دهه اخیر و

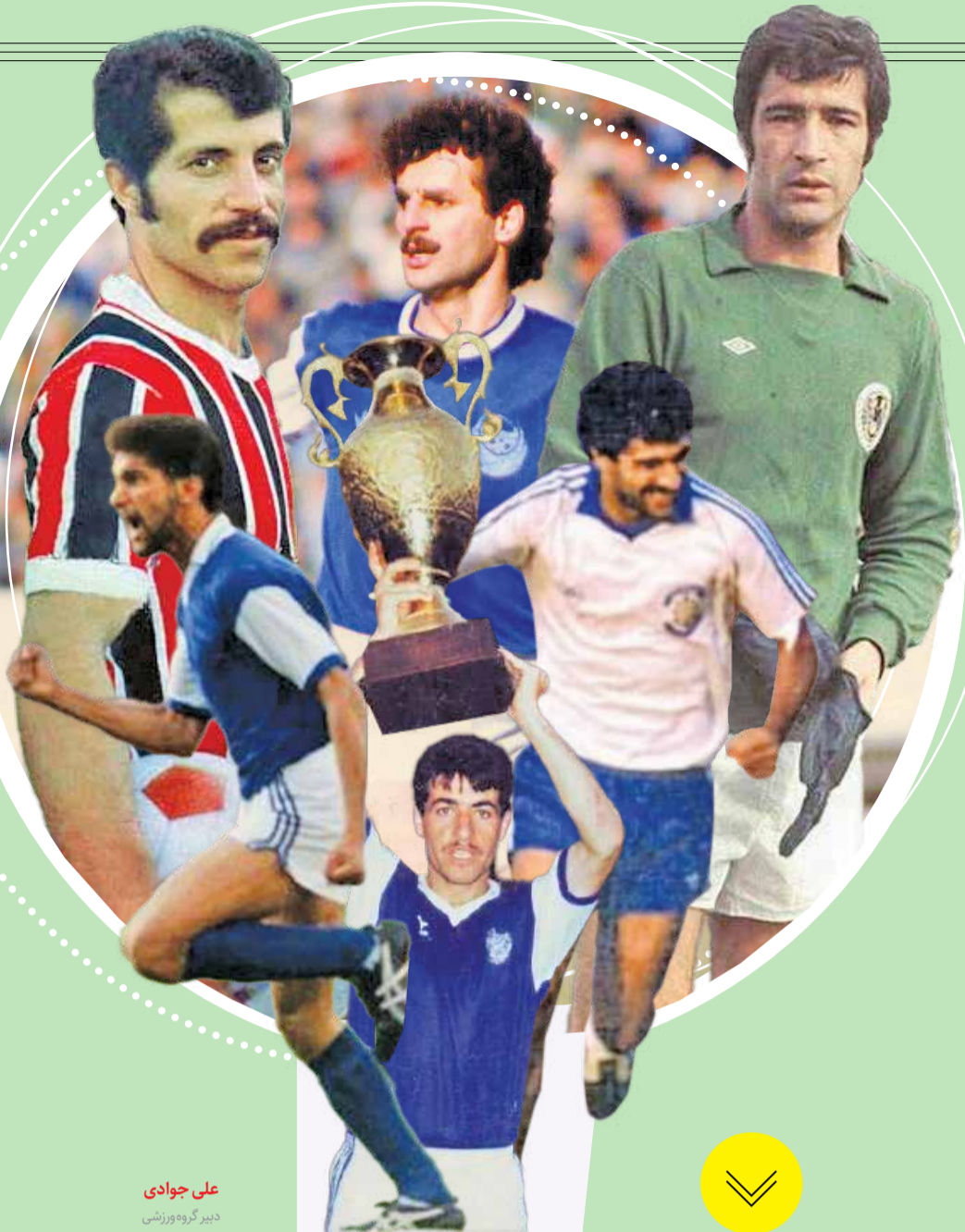
به تاریخ پیوستند... جغرافیای فوتبال جانداشت

پرونده باشگاه‌های محو شده در فوتبال ایران

علی جوادی

دبیر گروه ورزشی

فوتبال پرطرفدارترین پدیده بشری است. توجهات مردمان در قرن بیستم و بیست و یکم به این پدیده نوظهور به قدری بود که پای سایر عرصه‌ها را هم به این رشته ورزشی باز کرد. به طوری که می‌بینیم در دنیا امروز، فوتبال همه چیز هست جز یک ورزش ساده! سیاست در آن نقش دارد و پول در آن حرف اول را می‌زند، صنعت است و تجارت و در این دو عرصه درآمدزایی حرف اول و آخر است.

پاس تنها استثنای ما نیست؛ نامی به بزرگی شاهین هم هست که باید به صورت جداگانه به آن توجه کرد. در مورد شاهین کتاب‌ها نوشته شده و مردان بزرگش مفصل گفته‌اند اما باز این نام آنقدر بزرگ است که خیلی چیزها در مورد آن تا امروز پنهان مانده باشد